



Poradnia

Psychologiczno-Pedagogiczna

w Piotrkowie Trybunalskim



I KONFERENCJA

Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej
w Piotrkowie Trybunalskim

Pozytywne i negatywne
aspekty indywidualnego
nauczania

02.10.2015



Program konferencji

12.00 -12.30

Uroczyste otwarcie konferencji

mgr Elżbieta Kubiak

WYSTĄPIENIA ZAPROSZONYCH GOŚCI



Sesja 1

**Prawne i diagnostyczne
aspekty indywidualnego nauczania**

12.30 - 12.45

**Podstawy prawne i procedura
wnioskowania oraz wydawania orzeczeń
o potrzebie indywidualnego nauczania**

mgr Anetta Szadkowska



Sesja 1

12.45 - 13.15

**Psychospołeczne konsekwencje
indywidualnego nauczania**

mgr Agnieszka Matusiak

13.15 - 13.30

Indywidualne nauczanie a psychoterapia

mgr Elżbieta Słocińska

13.30 – 14.00

Przerwa kawowa



Sesja 2

**Formy wspierania dzieci i młodzieży
z problemami rozwojowymi, dydaktycznymi
i wychowawczymi**

14.00 -14.15

Wspieranie rozwoju dziecka od 0 do 6 roku życia
mgr Dorota Chmielewska

14.15 -14.30

**Wielospecjalistyczna terapia uczniów w wieku
szkolnym**

mgr Małgorzata Grzędowska



Sesja 2

14.30 -14.45

Formy wspierania rodziców „Szkoła dla rodziców”

mgr Barbara Mokrowiecka

14.45 -15.00

**Nowe formy wspierania funkcji dydaktycznej
i wychowawczej przedszkoli i szkół od I 2016 roku**

mgr Marta Woźniak-Ressel

15.00 Zakończenie



Wystąpienia zaproszonych gości



Podstawy prawne i procedura wnioskowania i wydawania orzeczeń o potrzebie indywidualnego nauczania

mgr Anetta Szadkowska

Dyrektor poradni



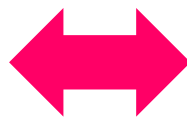
Prawne uwarunkowania orzecznictwa

- o potrzebie indywidualnego nauczania
- indywidualnego obowiązkowego rocznego przygotowania przedszkolnego



Prawne uwarunkowania orzecznictwa

Ustawa o systemie
oświaty



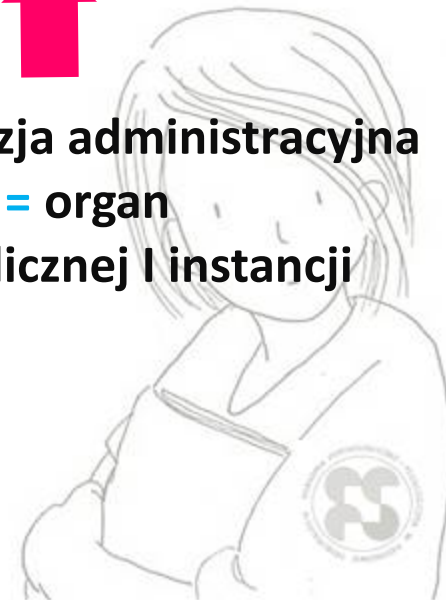
Kodeks
postępowania
administracyjnego



Rozporządzenia
MEN



- **orzeczenie** = decyzja administracyjna
- **zespół orzekający** = organ administracji publicznej I instancji



ROZPORZĄDZENIE MINISTRA EDUKACJI NARODOWEJ

z dnia 18 września 2008 r.

**w sprawie orzeczeń i opinii wydawanych przez zespoły
orzekające działające w publicznych poradniach
psychologiczno-pedagogicznych
(Dz.U. z 2008r. Nr 173, poz. 1072)**



ROZPORZĄDZENIE MINISTRA EDUKACJI NARODOWEJ

z dnia 28 sierpnia 2014 r.

**w sprawie indywidualnego obowiązkowego rocznego
przygotowania przedszkolnego dzieci
i indywidualnego nauczania dzieci i młodzieży**

(Dz.U. z 2014r., poz. 1157)



USTAWA z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty

art. 71b.

ust.6.

Minister właściwy do spraw oświaty i wychowania określi, w drodze rozporządzenia, **skład zespołów orzekających, tryb ich powołania, szczegółowe zasady działania tych zespołów, tryb postępowania odwoławczego, wzory orzeczeń oraz szczegółowe zasady kierowania dzieci i młodzieży do kształcenia specjalnego, indywidualnego rocznego obowiązkowego przygotowania przedszkolnego lub indywidualnego nauczania....**



USTAWA z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty

art. 71b.

ust. 5c.

Dyrektor szkoły, której uczeń posiada orzeczenie o potrzebie indywidualnego nauczania, organizuje takie nauczanie w porozumieniu z organem prowadzącym.



art. 71b.

ust.5d.

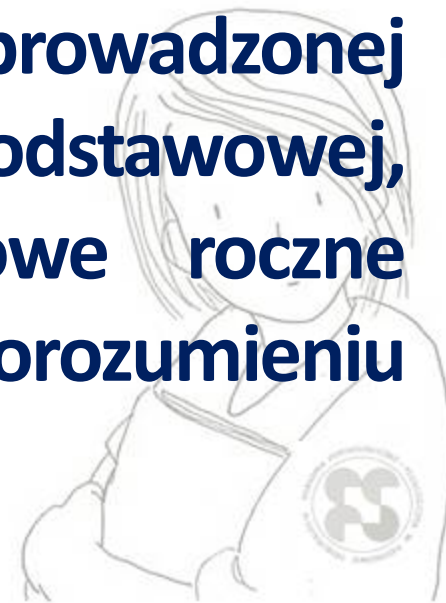
Dyrektor przedszkola lub szkoły podstawowej, w której są zorganizowane oddziały przedszkolne, organizuje indywidualne obowiązkowe roczne przygotowanie przedszkolne **w porozumieniu z organem prowadzącym.**



USTAWA z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty

**01.09.2016 r. wejdzie w życie nowe brzmienie
ust. 5d. (Dz. U. z 2013 r. poz. 827).**

5d. Dyrektor przedszkola, a w przypadku innej formy wychowania przedszkolnego prowadzonej przez gminę – także dyrektor szkoły podstawowej, organizuje indywidualne obowiązkowe roczne przygotowanie przedszkolne w porozumieniu z organem prowadzącym.



Orzeczenie = decyzja administracyjna

WYMOGI

Formalne:

- druki
- podpisy
- terminy

Merytoryczne:

treści:

- rozstrzygnięcie
- uzasadnienie

- orzeczenia muszą być opracowane na odpowiednim druku/wzorze – zał. 2, 3, 6, 7, 10, 11 do Rozporządzenie MEN
- w orzeczeniach musi być odniesienie do wszystkich wymagań wskazanych we wzorze, m.in. *oznaczenie organu, data, skład zespołu, dane wnioskodawcy, kwalifikacja, czasokres, diagnoza, zalecenia, uzasadnienie, pouczenie o możliwości odwołania, podpis*

Orzeczenie = decyzja administracyjna

WYMOGI

Formalne:

- druki
- podpisy
- terminy

Merytoryczne:

treści:

- rozstrzygnięcie
- uzasadnienie

dotyczą

- właściwości/rejonizacji
- zasadności/rodzaju kwalifikacji
- czasokresu
- procedury orzeczniczej od złożenia wniosku do wydania orzeczenia



Orzeczenie = decyzja administracyjna

właściwość/rejonizacja

orzeczenia o potrzebie IPP i IN wydaje

dla uczniów szkół → ZO poradni właściwej ze względu na siedzibę szkoły

dla dzieci nie objętych obowiązkiem szkolnym → ZO poradni właściwej ze względu na miejsce zamieszkania

dla uczniów – wychowanków burs, domów wczasów dziecięcych, SOSW, MOS → ZO poradni właściwej ze względu na siedzibę placówki lub miejsce zamieszkania

dla dzieci niewidomych i słabo widzących, niesłyszących i słabo słyszących, z autyzmem z zespołem Aspergera → ZO poradni wskazanej przez Kuratora Oświaty



Orzeczenie = decyzja administracyjna

zasadność/rodzaj kwalifikacji

- orzeczenia o potrzebie

- indywidualnego obowiązkowego rocznego przygotowania przedszkolnego (IPP)
- indywidualnego nauczania (IN)

z uwagi:

- na stan zdrowia dziecka/ucznia znacznie utrudniający uczęszczanie do przedszkola/oddziału przedszkolnego/szkoły
- na stan zdrowia dziecka/ucznia uniemożliwiający uczęszczanie do przedszkola/oddziału przedszkolnego/szkoły

- orzeczenie o braku potrzeby IPP, IN

- orzeczenie o odmowie uchylecia orzeczenia o potrzebie IPP, IN



Orzeczenie = decyzja administracyjna

IPP, IN:

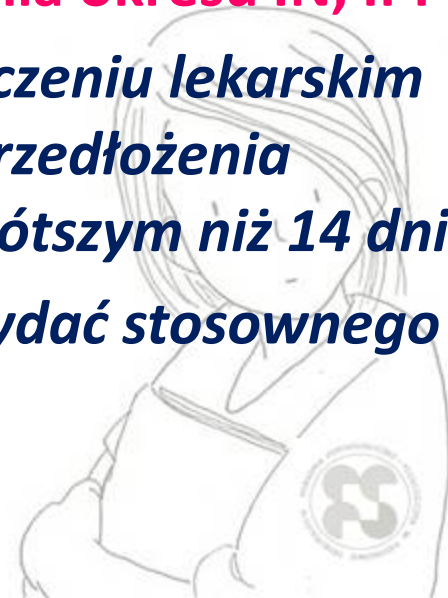
- **czasokres** wskazany
w zaświadczeniu lekarskim
(*nie krótszy niż 30 dni*)

IN *w szkole prowadzącej kształcenie
w zawodzie*

- **czasokres** wskazany w zaświadczeniu lekarskim (*nie krótszy niż 30 dni i nie dłuższy niż rok szkolny*)

Zespół Orzekający nie ma kompetencji do określenia okresu IN, IPP

- **przy braku określenia okresu IN, IPP w zaświadczeniu lekarskim przewodniczący ZO wzywa wnioskodawcę do przedłożenia uzupełnionego zaświadczenia w terminie nie krótszym niż 14 dni**
- **bez uzupełnienia zaświadczenia ZO nie może wydać stosownego orzeczenia**



Procedura orzecznicza

wniosek – IPP, IN

1. Wnioskodawca - rodzice /opiekunowie prawni

2. Wniosek pisemny - niezbędne dane:

- dotyczące dziecka – *dane osobowe, adres, szkoła, klasa/nazwa zawodu*
- dotyczące wnioskodawcy – *dane osobowe, adres*
- określenie celu i przyczyny złożenia wniosku
- podpis wnioskodawcy

3. Do wniosku wnioskodawca dołącza dokumentację uzasadniającą wniosek - zaświadczenie lekarskie

(może dołączyć ksero historii choroby, opinie, zaświadczenia, wyniki obserwacji i badań psychologicznych, pedagogicznych i lekarskich)

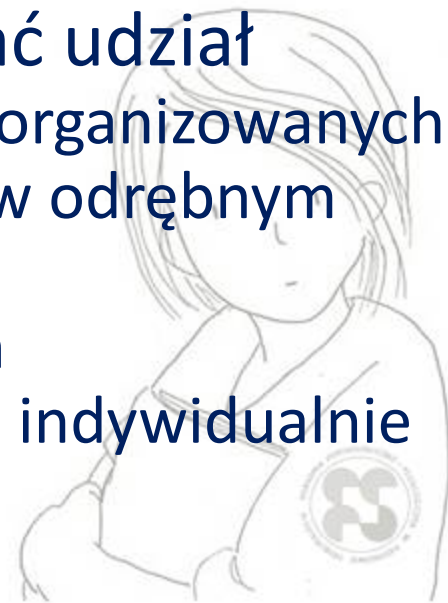


Procedura orzecznicza

wniosek – IPP, IN

w zaświadczeniu lekarz powinien określić:

- czasokres (*nie krótszym niż 30 dni*)
- rozpoznanie choroby lub innej przyczyny powodującej, że stan zdrowia dziecka uniemożliwia lub znacznie utrudnia uczęszczanie do przedszkola lub szkoły
- zakres w jakim dziecko/uczeń może brać udział
 - w zajęciach wychowania przedszkolnego, organizowanych z grupą wychowawczą lub indywidualnie w odrębnym pomieszczeniu w przedszkolu
 - w obowiązkowych zajęciach edukacyjnych organizowanych z oddziałem w szkole lub indywidualnie w odrębnym pomieszczeniu



Procedura orzecznicza

wniosek – IPP, IN

w przypadku ucznia szkoły prowadzącej kształcenie w zawodzie, wnioskodawca dołącza do wniosku



zaświadczenie

**określające możliwość dalszej realizacji
praktycznej nauki zawodu, wydane przez lekarza
medycyny pracy**

***data złożenia wniosku obliguje do załatwienia
sprawy w terminie 1 m-ca (zgodnie z KPA)***



Procedura orzecznicza

rola zespołu orzekającego

- rozpoznaje sprawę
- zasięga opinii szkoły/placówki, informuje o tym wnioskodawcę
- sporządza diagnozę
- rozstrzyga sprawę
- wydaje orzeczenie większością głosów (*w przypadku równej ilości głosów rozstrzygający jest głos przewodniczącego*)
- sporządza protokół
- wyznaczony członek zespołu opracowuje treść orzeczenia
- monitoruje wydanie orzeczenia

***przewodniczący nie może być jednocześnie
diagnostą – orzeczenie traci moc obiektywizmu***



Procedura orzecznicza

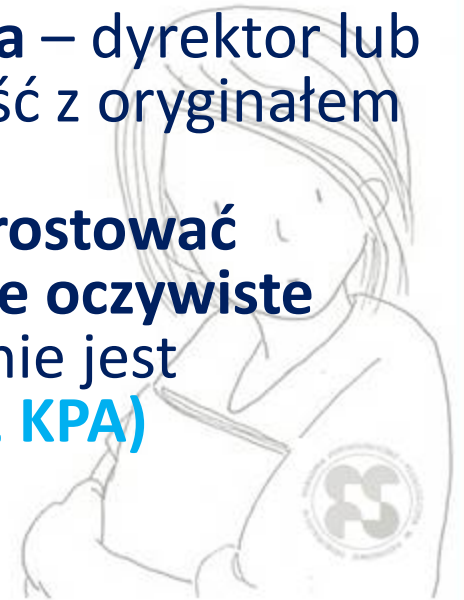
wydawanie orzeczenia

orzeczenie wydaje się wnioskodawcy

- w terminie do 14 dni od dnia posiedzenia zespołu orzekającego
- za potwierdzeniem odbioru (*data, podpis*)
- w ilości egzemplarzy:
 - o potrzebie IPP, IN - 3 egz.
 - o braku potrzeby IPP, IN - 1 egz.
 - o odmowie uchylecia IPP, IN - 1 egz.

wnioskodawca może wystąpić o kopię orzeczenia – dyrektor lub upoważniona osoba poświadcza kopię za zgodność z oryginałem

poradnia z urzędu lub na żądanie strony może prostować w drodze postanowienia **błędy pisarskie oraz inne oczywiste omyłki** w wydanych orzeczeniach; sprostowanie nie jest ograniczone żadnym terminem (**art. 113 ust. 1 i 2 KPA**)



Co dalej z orzeczeniem?...



orzeczenie jako decyzja administracyjna ma zastosowanie w procesie edukacji



zobowiązuje odpowiednie organy

- *dyrektora przedszkola/szkoły*

- *organ prowadzący*

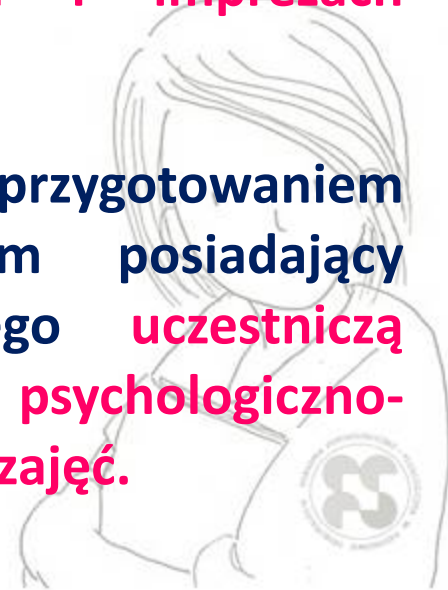
**do realizacji zawartych w nim rozstrzygnięć,
zaleceń**



Dzieciom i młodzieży objętym indywidualnym przygotowaniem przedszkolnym lub indywidualnym nauczaniem, w celu ich integracji ze środowiskiem i zapewnienia im pełnego osobowego rozwoju, dyrektor, w miarę posiadanych możliwości, z uwzględnieniem zaleceń zawartych w **orzeczeniu oraz aktualnego stanu zdrowia dziecka lub ucznia, organizuje różne formy uczestniczenia dziecka lub ucznia w życiu przedszkola, innej formy wychowania przedszkolnego lub szkoły.**

Dyrektor w szczególności **umożliwia udział w zajęciach rozwijających zainteresowania i uzdolnienia, uroczystościach i imprezach przedszkolnych lub szkolnych.**

Dzieci i młodzież objęte indywidualnym przygotowaniem przedszkolnym lub indywidualnym nauczaniem posiadający orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego **uczestniczą w zajęciach rewalidacyjnych i w formach pomocy psychologiczno-pedagogicznej poza tygodniowym wymiarem godzin zajęć.**



Dylematy / rozterki związane z orzecznictwem o potrzebie IPP, IN

- Rodzic
- Pracownicy Poradni
- Lekarz
- Dyrektor szkoły
- Organ prowadzący
- Organ nadzoru pedagogicznego

1. Czy jest zasadne?
2. Czy jest efektywne dla rozwoju poznawczego i emocjonalnego dziecka?
3. Czy rozwiązuje problem dziecka?



Dziękuję za uwagę



Psychospołeczne konsekwencje indywidualnego

mgr Agnieszka Matusiak

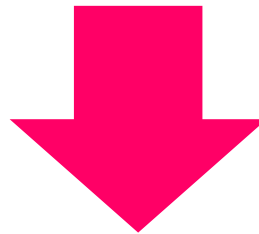
psycholog



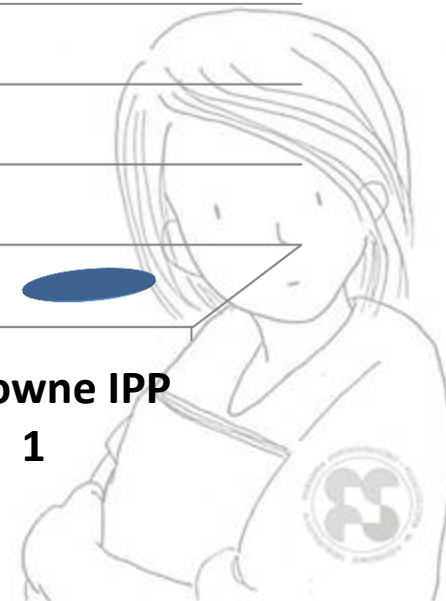
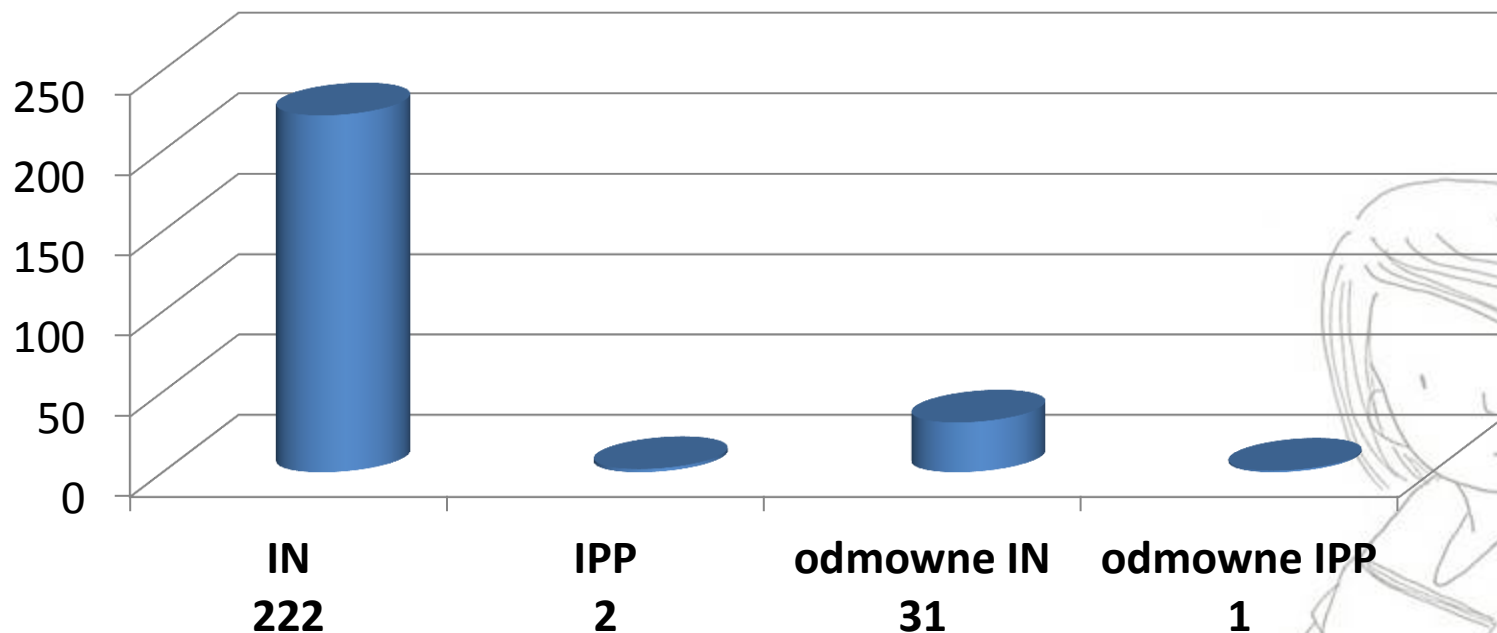
Diagnostyczne aspekty indywidualnego nauczania



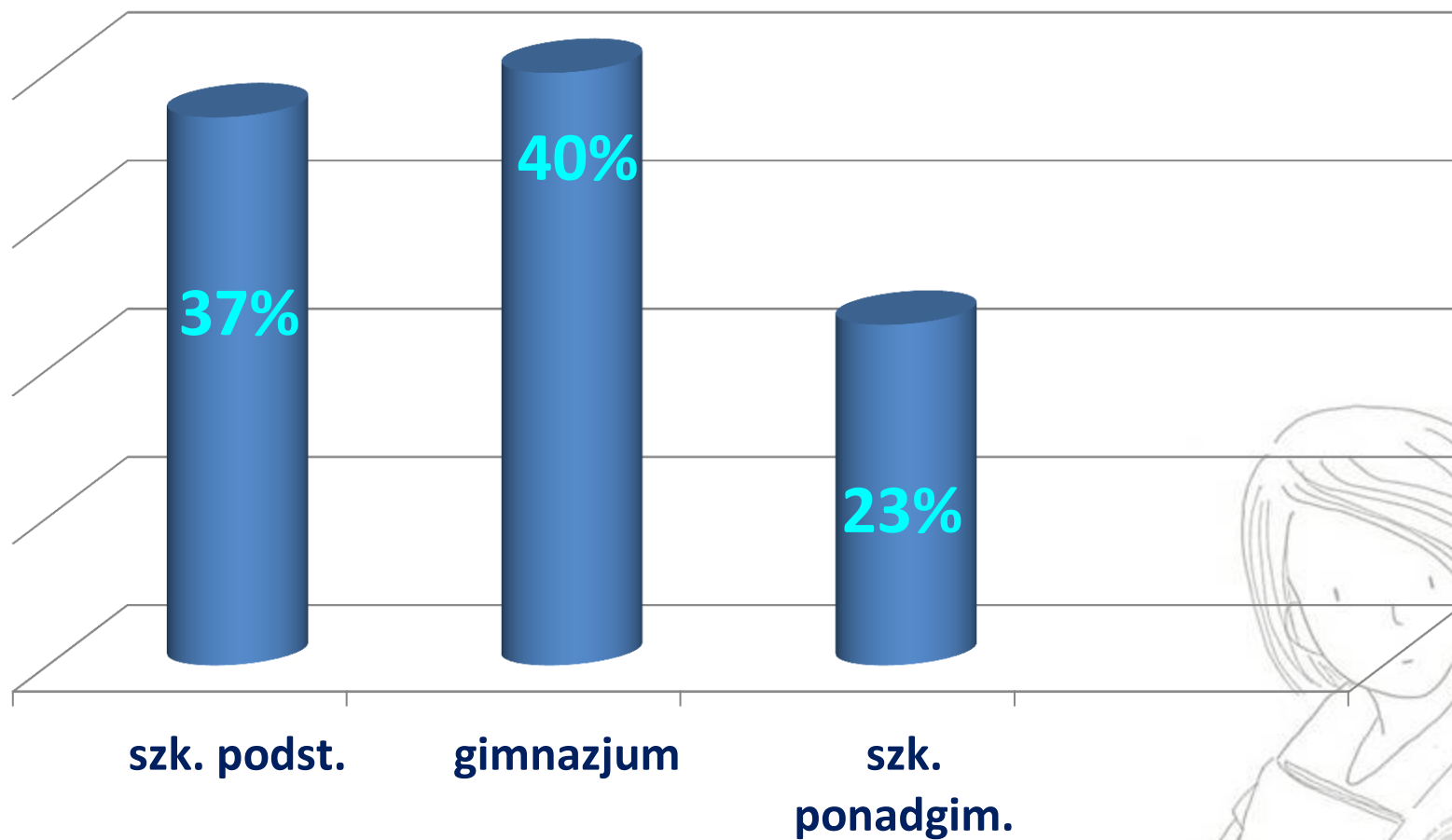
Trochę statystyki



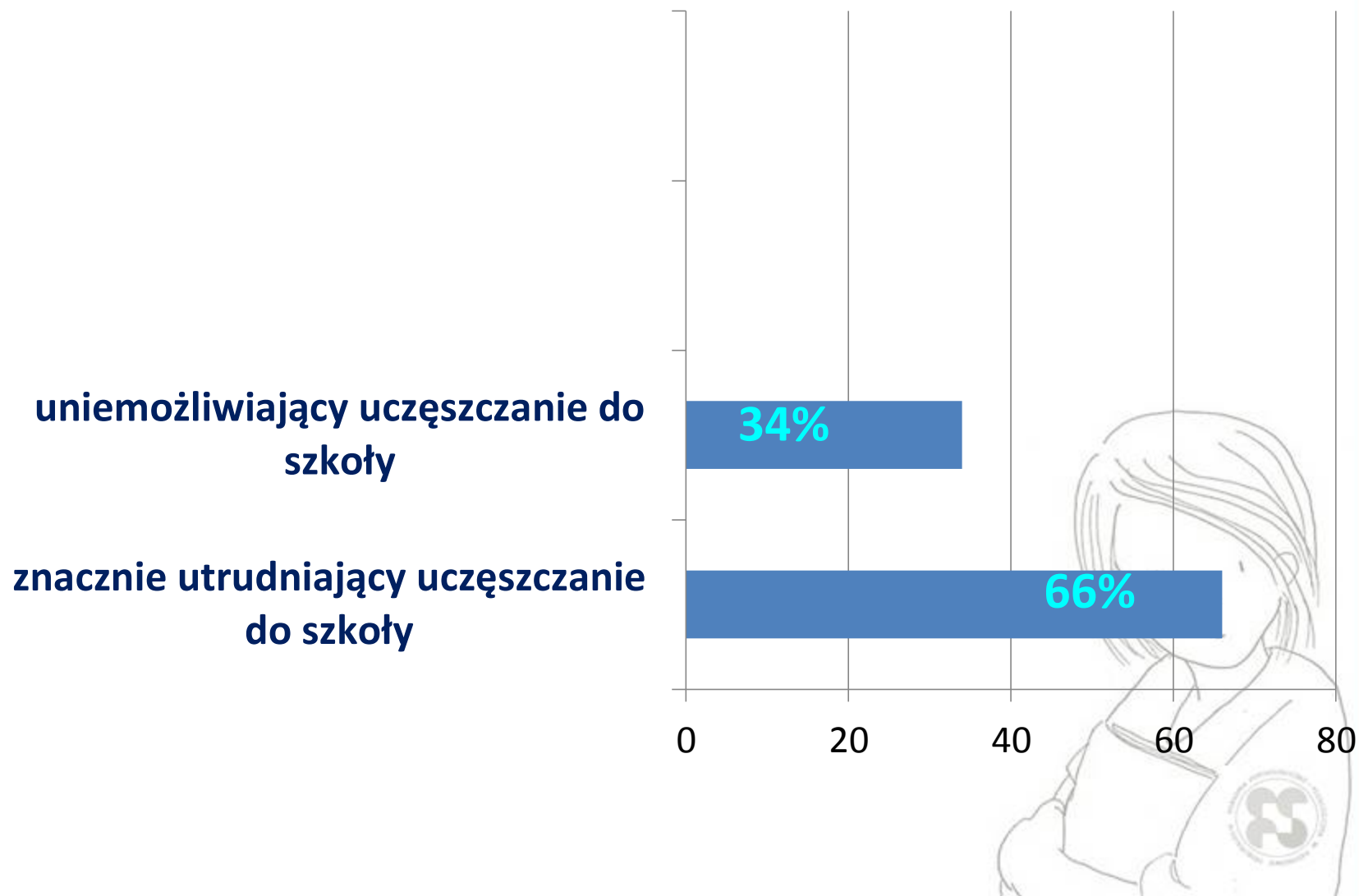
liczba orzeczeń o potrzebie indywidualnego nauczania i indywidualnego przygotowania przedszkolnego wydanych w roku szkolnym 2014/2015 dzieciom uczniom piotrkowskich przedszkoli i szkół



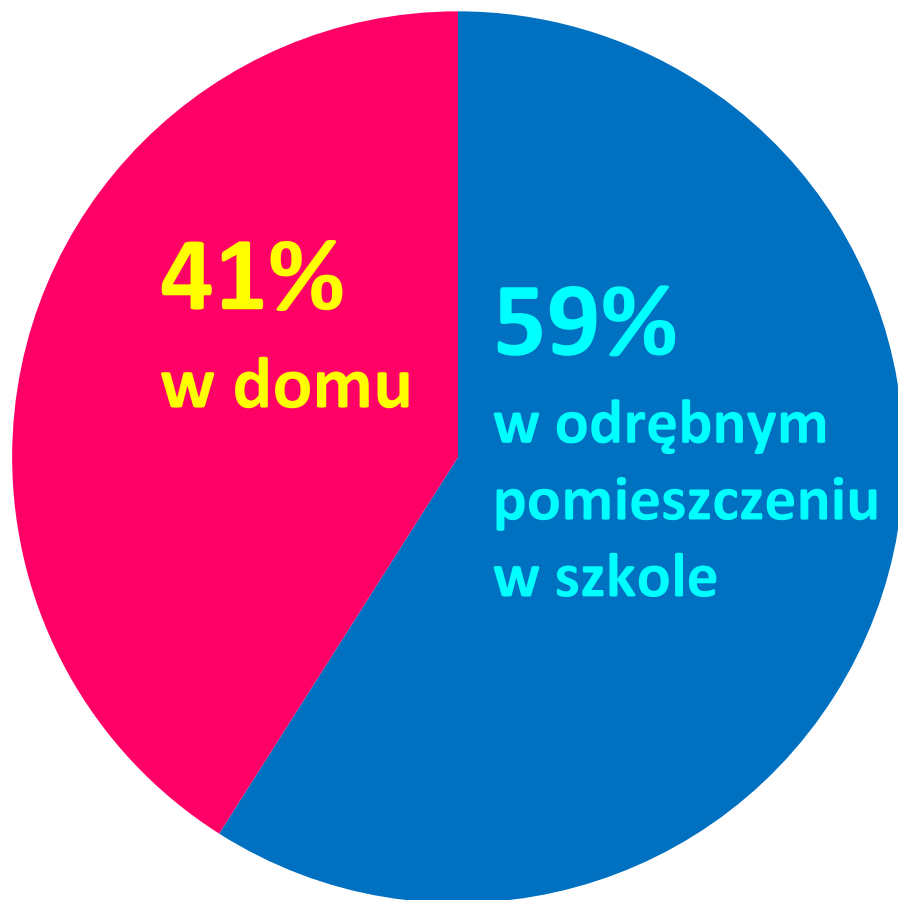
Orzeczenia o potrzebie IN wg etapów edukacyjnych



Orzeczenia o potrzebie IN wydane z uwagi na stan zdrowia



Wskazane przez lekarza miejsce realizacji indywidualnego nauczania



Najczęstsze problemy zdrowotne jako podstawa wydania orzeczenia o potrzebie IN

zaburzenia depresyjno-lękowe
zaburzenia zachowania i emocji
zaburzenia adaptacyjne
zaburzenia hiperkinetyczne **68%**

urazy narządowe
stany po zabiegach operacyjnych **11%**

ciężce zagrożone **2%**

inne poważne schorzenia
układowe (neurologiczne,
metaboliczne, układu
oddechowego, itp. **19%**



Najczęstsze problemy zdrowotne jako podstawa wydania orzeczenia o potrzebie IN

zaburzenia depresyjno-lękowe
zaburzenia zachowania i emocji
zaburzenia adaptacyjne
zaburzenia hiperkinetyczne

68%



w tym z trudnościami w nauce na podłożu obniżonych możliwości poznawczych



40 %



Motywacje rodziców składających wnioszek



Skutki psychospołeczne indywidualnego nauczania

KORZYŚCI

w obszarze
szkolnym

w obszarze
funkcjonowania
rodziny ucznia

w obszarze
funkcjonowania
osobistego
ucznia



KORZYŚCI

Korzyści w obszarze typowo szkolnym:

- postępy w nauce, dzięki kontaktowi 1 na 1, lepsze oceny
- opieka nauczyciela, wsparcie w sytuacji trudnej
- pogłębienie kontaktu z nauczycielem, zmiana relacji nauczyciel – uczeń w stronę bardziej otwartej
- przerwanie utrwalonych niekorzystnych zachowań u ucznia wchodzącego w nieadaptacyjne role społeczne



KORZYŚCI

Korzyści w obszarze funkcjonowania osobistego ucznia:

- redukcja obciążenia nauką w okresie choroby
- zwiększenie poczucia bezpieczeństwa w odniesieniu do sytuacji bycia ocenianym
- zmiana nastawienia do nauki
- niekiedy wzrost samooceny związany z polepszeniem ocen



KORZYŚCI

Korzyści w obszarze rodzinnym:

- **mniej uwag, kar za zachowanie w szkole i za oceny**
- **więcej pozytywnych informacji zwrotnych**
- **mniej konfliktów związanych ze szkołą**
- **zaspokojenie potrzeby bezpieczeństwa rodziców, szczególnie lękowych i nadmiernie kontrolujących**



Skutki psychospołeczne indywidualnego nauczania

STRATY

w obszarze
szkolnym

w obszarze
funkcjonowania
rodziny ucznia

w obszarze
funkcjonowania
osobistego
ucznia



STRATY

Straty w obszarze typowo szkolnym:

- problemy w odnalezieniu się w systemie klasowo-lekcyjnym po okresie indywidualnego nauczania
- oczekiwania od nauczycieli specjalnego traktowania, utrzymania bliższych relacji nauczyciel - uczeń
- wtórne problemy wychowawcze



STRATY

Straty w obszarze funkcjonowania osobistego ucznia:

- izolacja od rówieśników skutkująca słabszą socjalizacją, co może prowadzić do trwałego nieprzystosowania
- słabszy trening społeczny
- trudności w opanowaniu zasad współdziałania z innymi i rozumienia sytuacji społecznych
- brak możliwości wchodzenia w różne role społeczne, identyfikowania się z postaciami spotykanymi w życiu szkolnym
- poczucie inności, nieadekwatności



STRATY

- **poczucie bycia odtrąconym, odsuniętym**
- **utrata możliwości obiektywnej oceny swojego funkcjonowania/ brak tła społecznego, lustra społecznego**
- **kształtowanie mechanizmów ucieczki w chorobę**
- **wchodzenie w rolę osoby chorej**
- **niska samoocena**
- **niesamodzielność, niekiedy roszczeniowość**
- **brak treningu radzenia sobie ze stresem**



STRATY

Straty w obszarze rodzinnym:

- konieczność zapewnienia opieki
- konieczność zapewnienia zajęć dodatkowych, wypełnienia czasu
- nadmierna koncentracja na dziecku
- utrudnione usamodzielnianie się
- zaburzenie proporcji opieki nad dzieckiem w stosunku do wymagań
- w przypadku zaburzonych rodziców zwiększenie ich niekorzystnego wpływu na dziecko, przy ograniczeniu regulujących oddziaływań szkoły



STRATY

- **brak zmian w funkcjonowaniu, w stosowanych metodach wychowawczych rodziny przeświadczonej, że problem został rozwiązany, skoro niekorzystne objawy ustąpiły pod wpływem indywidualnego nauczania.**
duża grupa zaburzeń wyrasta w środowisku rodzinnym i do niego się odnosi, zwłaszcza fobia nieśluszenie nazywana szkolną
- **także zaburzenia zachowania nie zostaną wyleczone poprzez izolowanie dziecka, wręcz utrudni mu się nabycie zachowań prawidłowych**



Dziękuję za uwagę



Indywidualne nauczanie a psychoterapia

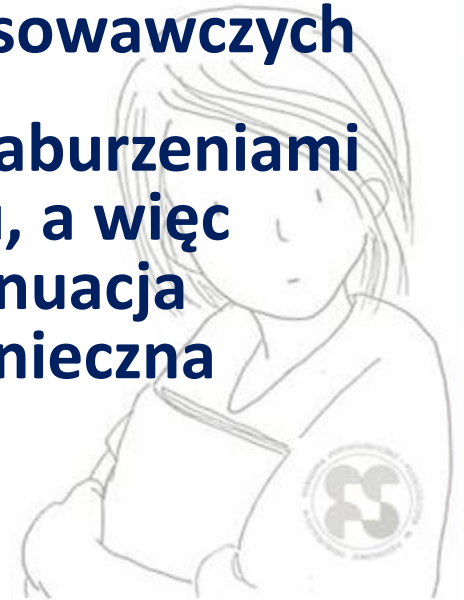
mgr Elżbieta Słocińska

psycholog



Założenia wstępne:

- I - indywidualne nauczanie przysługuje dzieciom chorym
- II - indywidualne nauczanie nie jest czynnikiem leczącym, tylko tworzącym możliwość realizacji nauczania w czasie dla dziecka zbyt trudnym, aby mogło sobie poradzić, a kontynuowane zbyt długo może sprzyjać wyalienowaniu i utrwaleniu nieprawidłowych mechanizmów przystosowawczych
- III - psychoterapia w przypadku dzieci z zaburzeniami życia psychicznego ma służyć ich leczeniu, a więc doprowadzać do sytuacji, w której kontynuacja indywidualnego nauczania nie będzie konieczna



Założenia wstępne

I

**Indywidualne nauczanie przysługuje
dzieciom chorym**





**Indywidualne nauczanie nie jest
czynnikiem leczącym, tylko
tworzącym możliwość realizacji
nauczania w czasie dla dziecka zbyt
trudnym, aby mogło sobie poradzić,
a kontynuowane zbyt długo może
sprzyjać wyalienowaniu i utrwaleniu
nieprawidłowych mechanizmów
przystosowawczych**





Psychoterapia w przypadku dzieci z zaburzeniami życia psychicznego ma służyć ich leczeniu, a więc doprowadzać do sytuacji, w której kontynuacja indywidualnego nauczania nie będzie konieczna



Dziękuję za uwagę



Wspieranie rozwoju dziecka od 0 do 6 roku życia

mgr Dorota Chmielewska

logopeda



**Wspieranie rozwoju dzieci
najmłodszych ma niebagatelne
znaczenie w kontekście
przygotowania ich do podjęcia
obowiązków ucznia**



Specjalistyczna opieka Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej w Piotrkowie Trybunalskim dzieci od 0 do 6 roku życia

logopedyczna

pedagogiczna

psychologiczna

rewalidacja

Indywidualne i grupowe
formy wczesnej terapii



Wczesne oddziaływania logopedyczne

Wady
artykulacyjne

Brak
mowy

Niewykształcenie
mowy

Zaburzenia
płynności
mowy

Opóźnienie
przyswajania
języka



Wczesne oddziaływania logopedyczne

Diagnoza logopedyczna

- ocena warunków anatomicznych w obrębie jamy ustnej
- ocena sprawności narządów artykulacyjnych
- ocena funkcji pokarmowych takich jak : połykanie, żucie, gryzienie
- obserwacja toru oddechowego
- ocena funkcji przedjęzykowych takich jak: głuzenie, gaworzenie.
- ocena stopnia rozwoju mowy (mówienie, rozumienie)
- ocena funkcjonowania narządu słuchu



Wczesne oddziaływania logopedyczne

Terapia indywidualna

- ćwiczenia narządu mowy
- ćwiczenia prawidłowego toru oddechowego
- ćwiczenia spostrzegania i pamięci słuchowej
- ćwiczenia rozumienia wypowiedzi werbalnych
- ćwiczenia budowania wypowiedzi
- ćwiczenia mówienia
- ćwiczenia artykulacji
- AAC – komunikacja wspomagająca i alternatywna



Wczesne oddziaływania logopedyczne

Terapia indywidualna

- **wspieranie emocjonalne dziecka i jego rodziny**
- **ukierunkowanie pracy terapeutycznej na terenie domu**
- **informowanie o nowoczesnych metodach wspierania rozwoju mowy**
- **zalecanie badań specjalistycznych poszerzających diagnostykę podstawową**



Wczesne oddziaływania logopedyczne

Indywidualne konsultacje i porady dla rodziców

- w trakcie bieżącej terapii
- w ramach Dnia Otwartego w Poradni
- na terenie szkół i przedszkoli
- przy okazji spotkań tematycznych dla rodziców
- przesiewowych badań mowy
- udostępnianie artykułów naukowych i popularno-naukowych na tablicach informacyjno-edukacyjnych



Wczesne oddziaływanie logopedyczne

Indywidualne konsultacje i porady dla nauczycieli

- na terenie szkół i przedszkoli
- przy okazji spotkań tematycznych na zaproszenie Rady Pedagogicznej
- na terenie Poradni w ramach konsultacji indywidualnych oraz Dnia Otwartego



Wczesne oddziaływania pedagogiczne

Problemy
edukacyjne

Zaburzenia
i zakłócenia
rozwoju
funkcji
ruchowych

Nadruchliwość
i zahamowanie
psychoruchowe

Zaburzenia
i zakłócenia
rozwoju
percepcji
wzrokowej

Zaburzenia
i zakłócenia
rozwoju
percepcji
słuchowej



Wczesne oddziaływania pedagogiczne

Diagnoza pedagogiczna

- wywiad anamnestyczny i środowiskowy
- obserwacja sposobów komunikowania się
- obserwacja sposobów reagowania na bodźce zewnętrzne
- umiejętność koncentrowania się na zadaniach
- sprawność manualna i manipulacyjna (w tym sposób chwytania przyborów pisarskich)



Wczesne oddziaływania pedagogiczne

Diagnoza pedagogiczna

- analiza i synteza słuchowa
- analiza i synteza wzrokowa
- motoryka duża i mała
- diagnoza funkcjonalna
- przesiewowe badanie słuchu i wzroku na Platformie Badań Zmysłów opracowanej przez Instytut Fizjologii i Patologii Słuchu



Wczesne oddziaływania pedagogiczne

Terapia pedagogiczna

- grupowe zajęcia dla dzieci i ich rodziców w oparciu o metodę W.Sherborne
- wczesna nauka czytania w oparciu o metodę J.Cieszyńskiej
- stymulowanie i usprawnianie rozwoju funkcji psychomotorycznych dzieci z odroczonym obowiązkiem szkolnym (zajęcia indywidualne oraz grupowe z wykorzystaniem Metody Dobrego Startu)
- indywidualne ćwiczenia funkcji percepcyjno-motorycznych
- porady dla rodziców
- pomoc w wyborze optymalnych oddziaływań wspierających prowadzoną terapię
- zalecanie konsultacji specjalistycznych poszerzających dotychczasową diagnostykę



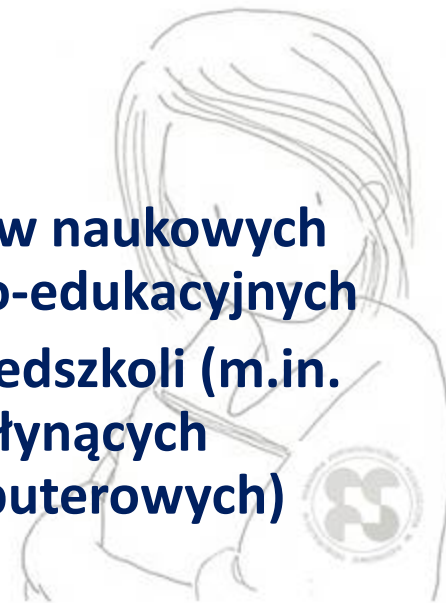
Wczesne oddziaływania pedagogiczne

Konsultacje indywidualne dla rodziców

- w trakcie bieżącej terapii
- przy okazji pogadanek w przedszkolach
- w ramach Dnia Otwartego w Poradni

Edukacja rodziców


- poprzez formy pośrednie: udostępnianie artykułów naukowych i popularno-naukowych na tablicach informacyjno-edukacyjnych
- w formie tematycznych pogadanek na terenie przedszkoli (m.in. trudności w zachowaniu, świadomość zagrożeń płynących z nadmiernego korzystania z Internetu i gier komputerowych)




Wczesne oddziaływania psychologiczne




Trudności
rozwojowe



Zaburzenia
w
zachowaniu



Zaburzenia rozwoju
emocjonalnego



Trudności
wychowawcze
i motywacyjne



Wczesne oddziaływania psychologiczne

Diagnoza psychologiczna

- możliwości poznawczych
- funkcji percepcyjno-motorycznych
- rozwoju emocjonalnego
- lateralizacji
- problemów wychowawczych



Wczesne oddziaływania psychologiczne

Konsultacje i instruktaże dla rodziców

- porady w ramach spotkań diagnostycznych
- konsultacje indywidualne
- konsultacje dla rodzin
- porady w ramach Dnia Otwartego w Poradni
- wspieranie rodziny
- metody wychowawcze i sposoby zmiany zachowań
- ukierunkowywanie oddziaływań na terenie domu
- kierowanie do innych specjalistów
- **Szkoła dla rodziców i wychowawców – zajęcia grupowe**



Wczesne oddziaływania rewalidacyjne

Dzieci
słabowidzące
i niewidzące

Dzieci
z
całościowymi
zaburzeniami
rozwoju

Dzieci
słabosłyszące
i niesłyszące

Dzieci
z niepełno-
sprawnością
ruchową

Dzieci
z niepełno-
prawnością
intelektualną



Wczesne oddziaływania rewalidacyjne

Rewalidacja słabosłyszających i niesłyszających

Wychowanie słuchowe (indywidualne i w grupie)

- rozbudzenie u dziecka zainteresowania światem dźwięków
- poznanie różnych cech dźwięków
- rozpoznawanie mowy na drodze słuchowej

Rozwój języka i mowy dźwiękowej

- z wykorzystaniem metody werbo-tonalnej
- na drodze wzrokowo-słuchowej
- ze wsparciem gestów naturalnych



Wczesne oddziaływania rewalidacyjne

- **Wczesna nauka czytania metodą J. Cieszyńskiej**
- **Porady i instruktaże dla rodziców**
- **Grupa wspierająca dla rodziców**



Wczesne oddziaływania rewalidacyjne

Rewalidacja słabowidzących

- usprawnianie uszkodzonego wzroku poprzez wdrażanie do jego efektywnego wykorzystywania-rozwijanie percepcji słuchowej i koordynacji wzrokowo- ruchowej
- wdrażanie do umiejętności samoobsługowych

Rewalidacja niewidomych

- doskonalenie sprawności manualnej i dotyku jako kanałów informacyjnych oraz przygotowanie do nauki bezwzrokowego czytania i pisania -budowanie orientacji przestrzennej oraz wdrażanie do czynności samoobsługowych
- nauka chodzenia z białą laską
- nauka pisma punktowego Braille'a

Porady i instruktaże dla rodziców
Grupa wspierająca dla rodziców



Wczesne oddziaływania rewalidacyjne

Rewalidacja dzieci z niepełnosprawnością intelektualną

Wsparcie rozwoju funkcji percepcyjno-motorycznych i poznawczych

- ćwiczenia spostrzegania i pamięci wzrokowej
- ćwiczenia percepcji i pamięci słuchowej
- terapia ręki
- usprawnianie ruchowe (duża i mała motoryka)
- rozwijanie słownictwa (rozumienie i ekspresja)
- uczenie właściwych form zachowania

Porady i instruktaże dla rodziców
Grupa wspierająca dla rodziców



Wczesne oddziaływania rewalidacyjne

Rewalidacja dzieci z autyzmem i Zespołem Aspergera

Zajęcia grupowe (w grupie niejednorodnej)

- rozwijanie umiejętności społecznych (w tym współpracy i wymiany)
- uwrażliwianie na potrzeby innych członków grupy
- prowokowanie nawiązywania kontaktu wzrokowego
- odwrażliwianie słuchowe (bodźcowanie muzyką, śpiewem i rytmem)
- rozwijanie umiejętności ruchowych i manualnych

Zajęcia indywidualne

- przygotowywanie do podjęcia obowiązku szkolnego (ćwiczenia percepcyjne, poznawcze, motoryczne)
- usprawnianie procesu mowy



Wczesne oddziaływania rewalidacyjne

Rewalidacja dzieci z niepełnosprawnością ruchową

Zajęcia indywidualne – ćwiczenia z elementami
kinezyterapii

- trening ręki
- wzmacnianie siły mięśniowej
- ćwiczenia równoważne
- ćwiczenia ogólnousprawniające i grafomotoryczne



**Poprzez wielospecjalistyczne działania
diagnostyczne i terapeutyczne dajemy szansę
dzieciom z zakłóceniami w rozwoju**

oraz

**zagrożonym niepełnosprawnością kompensować
deficyty, wzmacniać poczucie własnej wartości
i siłę do walki o swoje miejsce wśród
rówieśników pełnosprawnych
w ogólnodostępnych placówkach edukacyjnych**



**Staramy się być wsparciem dla rodziców
i opiekunów tych dzieci,
umożliwiając im kompleksową diagnozę,
ukierunkowane oddziaływania terapeutyczne,
wsparcie grupy innych rodziców.**

**Działamy dla dobra
i na rzecz dziecka i jego rodziny.**



Wielospecjalistyczna terapia uczniów w wieku szkolnym

mgr Małgorzata Grzędowska

pedagog




Termin terapia najczęściej jest rozumiane jako:

„oddziaływanie za pomocą środków pedagogicznych (wychowawczych i dydaktycznych) na przyczyny i przejawy trudności dzieci w uczeniu się, mające na celu wyeliminowanie niepowodzeń szkolnych oraz ich ujemnych konsekwencji”.



Kto prowadzi wielospecjalistyczną terapię, służącą osiągnięciu w/w celów?

- nauczyciele
- psychologodzy
- pedagogdzy
- terapeuci
- rodzice
- i
- lekarze



wyeliminowania
niepowodzeń szkolnych oraz
ich ujemnych konsekwencji”.



Katalog pomocy uczniowi na terenie szkoły



Proponowany przez szkoły katalog pomocy i oddziaływań jest obszerny, jest zorientowany na potrzeby ucznia, jednak nie wszyscy uczniowie z różnych powodów korzystają z proponowanych form wsparcia.



Co oznacza orientacja na potrzeby ucznia?



oznacza:

- **zapewnienie uczniowi wsparcia i indywidualizowanej pomocy, w zależności od dokonanego na poziomie szkoły rozpoznania, zarówno trudności w uczeniu się, jak i uzdolnień ucznia**
- **udzielenie potrzebnego wsparcia i pomoc psychologiczno-pedagogiczną, jak najbliżej dziecka/ucznia, tj. w przedszkolu, szkole i placówce oświatowej**
- **diagnozę w poradni psychologiczno-pedagogicznej, jeśli udzielona na poziomie przedszkola/szkoły wsparcie okaże się niewystarczające**



**Orientacja na potrzeby ucznia
wskazuje na konieczność
indywidualizacji nauczania**



Indywidualizacja nauczania

Indywidualizacja to „uwzględnienie w systemie dydaktyczno-wychowawczym różnic indywidualnych między uczniami i stosowanie takich zabiegów pedagogicznych, które (przy uwzględnieniu owych różnic) sprzyjają maksymalnemu rozwojowi osobowości uczących się”*.

* T. Lewowicki, *Indywidualizacja kształcenia. Dydaktyka różnicowa*. Warszawa 1997.



oznacza

§ 3.

dostosowanie wymagań edukacyjnych do indywidualnych potrzeb rozwojowych i edukacyjnych ucznia oraz możliwości psychofizycznych



wskazuje również na to, że:

§ 13.

pkt. 3.

przy ustalaniu oceny klasyfikacyjnej zachowania ucznia, u którego stwierdzono zaburzenia lub inne dysfunkcje rozwojowe

należy

uwzględnić wpływ tych zaburzeń lub dysfunkcji na jego zachowanie, na podstawie orzeczenia o potrzebie kształcenia specjalnego lub orzeczenia o potrzebie indywidualnego nauczania lub opinii poradni psychologiczno - pedagogicznej, w tym poradni specjalistycznej



Którzy uczniowie wymagają wsparcia?



W szkołach opracowane są procedury, które:

- **jasno określają, którym uczniom należy pomóc**
- **uwzględniają, jaka pomoc jest niezbędna, na jaki czas, kto tę pomoc powinien organizować i udzielać**



Pomoc psychologiczno-pedagogiczna w szkole



§ 3.

1.

Pomoc psychologiczno-pedagogiczna udzielana uczniowi w przedszkolu, szkole i placówce polega na rozpoznawaniu i zaspokajaniu indywidualnych potrzeb rozwojowych i edukacyjnych ucznia oraz rozpoznawaniu indywidualnych możliwości psychofizycznych ucznia



2.

Pomoc psychologiczno-pedagogiczna udzielana w przedszkolu, szkole i placówce rodzicom uczniów i **nauczycielom polega na wspieraniu rodziców i nauczycieli w rozwiązywaniu problemów wychowawczych i dydaktycznych oraz rozwijaniu ich umiejętności wychowawczych w celu zwiększenia efektywności pomocy psychologiczno-pedagogicznej dla uczniów**



Pomoc we współpracy z:

- rodzicami uczniów
- poradniami psychologiczno-pedagogicznymi, w tym poradniami specjalistycznymi, zwanymi dalej „poradniami”
- placówkami doskonalenia nauczycieli
- innymi przedszkolami, szkołami i placówkami
- organizacjami pozarządowymi oraz innymi instytucjami działającymi na rzecz rodziny, dzieci i młodzieży



Formy pomocy w szkole

- **klasy terapeutyczne**
- **zajęcia rozwijające uzdolnienia**
- **zajęcia dydaktyczno-wyrównawcze**
- **zajęcia specjalistyczne:**
 - **korekcyjno-kompensacyjne**
 - **logopedyczne**
 - **socjoterapeutyczne**



- **oraz inne zajęcia o charakterze terapeutycznym**

(...)

- **warsztaty**
- **porady i konsultacje**



Nauczyciel

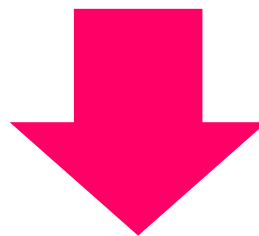
- niezwłocznie udziela pomocy w trakcie bieżącej pracy
- informuje wychowawcę, dyrektora o w/w podjętych działaniach
- informuje innych nauczycieli, specjalistów o potrzebie objęcia pp-p. w trakcie bieżącej pracy
- współpracuje z rodzicami dziecka



Zespołowa praca nauczycieli w szkole



Zadania diagnostyczno- terapeutyczne poradni



ODDZIAŁYWANIA



DIAGNOSTYCZNE

TERAPEUTYCZNE

DORADCZE

PROFILAKTYCZNE

PSYCHOEDUKACYJNE

PSYCHOLOGICZNE

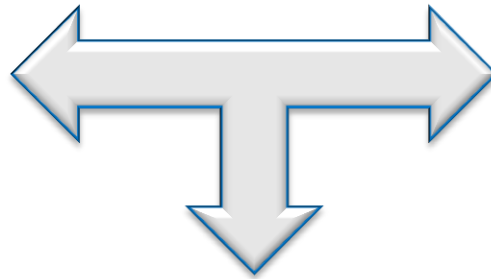
PEDAGOGICZNE

LOGOPEDYCZNE



Miejsca udzielania pomocy przez poradnię

siedziba poradni



szkoła

placówki oświatowo-wychowawcze i opiekuczo - wychowawcze



Odbiorcy pomocy



uczeń

rodzice
opiekunowie
prawni

nauczyciele
pedagodzy
wychowawcy



Formy udzielanej pomocy



w siedzibie
poradni



uczeń

DIAGNOZA

- **możliwości psychofizycznych ucznia, w tym zdolnego i jego potrzeb edukacyjnych**
- **przyczyn niepowodzeń w nauce, w tym w czytaniu, pisaniu, liczeniu**
- **przyczyn problemów wychowawczych**
- **przyczyn problemów emocjonalnych**
- **przyczyn zaburzeń zachowania**
- **zaburzeń mowy**



uczeń

orzekanie:

- o potrzebie kształcenia specjalnego
- o potrzebie indywidualnego nauczania
- o potrzebie zajęć rewalidacyjno – wychowawczych
- o potrzebie kształcenia specjalnego dla dzieci i młodzieży niedostosowanych społecznie zagrożonych niedostosowaniem społecznym



uczeń

TERAPIA

formy indywidualne:

- terapia psychologiczna i psychoterapia dla dzieci i młodzieży:
 - z zaburzeniami emocjonalnymi
 - kryzysami rozwojowymi
- terapia psychologiczna i pedagogiczna dla dzieci i młodzieży z deficytami rozwojowymi



uczeń

- rewalidacja dzieci i młodzieży ze stwierdzonymi dysfunkcjami wzroku, w tym nauka pisma punktowego Braille'a
- rewalidacja dzieci i młodzieży z dysfunkcją narządu słuchu
- rewalidacja dzieci upośledzonych umysłowo



uczeń

- **terapia uczniów:**
 - z grupy ryzyka dysleksji
 - dyslektycznych
 - z trudnościami w czytaniu, pisaniu, liczeniu
 - z ogólnymi trudnościami w nauce
 - z problemami wychowawczymi i problemami emocjonalnymi
- **terapia wspomagająca metodą EEG Biofeedback**



uczeń

- **terapia logopedyczna dzieci i młodzieży**
 - opóźnień rozwoju mowy o różnej etiologii
 - zaburzeń mowy, w tym wad wymowy



uczeń

TERAPIA

formy grupowe:

- terapia rodzin
- terapia pedagogiczna dla dzieci ze sprzężonymi niepełnosprawnościami
- terapia dla dzieci nadpobudliwych, z ADHD, z mutyzmem oraz dzieci zahamowanych
- zajęcia socjoterapeutyczne dla uczniów klas I – III gimnazjum



uczeń

KONSULTACJE

- **psychologiczne**
- **pedagogiczne**
- **logopedyczne**

doradztwo w rozwiązywaniu problemów:

- **edukacyjnych**
- **społeczno-emocjonalnych**
- **w komunikacji językowej**



uczeń

DORADZTWO ZAWODOWE

dla ucznia:

- **niezdecydowanego w wyborze kierunku kształcenia**
- **z ograniczeniami zdrowotnymi w wyborze zawodu i kierunku kształcenia**



rodzice / opiekunowie prawni

KONSULTACJE

- **psychologiczne**
- **pedagogiczne**
- **logopedyczne**

doradztwo w rozwiązywaniu problemów z zakresu

- **rozwoju psychoruchowego dziecka**
- **edukacji**
- **wychowania**
- **zaburzeń zachowania i emocji**
- **zaburzeń mowy**



rodzice / opiekunowie prawni

WARSZTATY I ZAJĘCIA PSYCHOEDUKACYJNE

- grupa wsparcia dla rodziców dzieci z orzeczoną indywidualną nauką na podstawie diagnozy psychiatrycznej z szerokiego spektrum zaburzeń od depresyjnych do lękowych
- spotkania warsztatowe dla rodziców podopiecznych z grup terapeutycznych
- zajęcia „Szkoly dla rodziców i wychowawców” część I „Jak mówić, żeby dzieci nas słuchały, jak słuchać, żeby dzieci do nas mówiły.”
- zajęcia „Szkoly dla rodziców i wychowawców” część II „Rodzeństwo bez rywalizacji”
- cykliczne konsultacje dla rodzin w sytuacjach kryzysowych



nauczyciele / wychowawcy

KONSULTACJE

- **psychologiczne**
- **pedagogiczne**
- **logopedyczne**

doradztwo w rozwiązywaniu problemów z zakresu

- **rozwoju psychoruchowego ucznia**
- **edukacji**
- **wychowania**
- **zaburzeń zachowania i emocji**
- **zaburzeń mowy**



Formy udzielanej pomocy



w szkole



uczeń

DIAGNOZA

- **badania przesiewowe**
 - ryzyka dysleksji
 - zaburzeń mowy
 - słuchu
 - wzroku



uczeń

DORADZTWO EDUKACYJNO-ZAWODOWE

- **zajęcia warsztatowe wprowadzające w problematykę poznawania zawodów**
- **zajęcia warsztatowe wprowadzające w problematykę podejmowania decyzji związanych z wyborem zawodu**



uczeń

PROFILAKTYKA I PSYCHOEDUKACJA

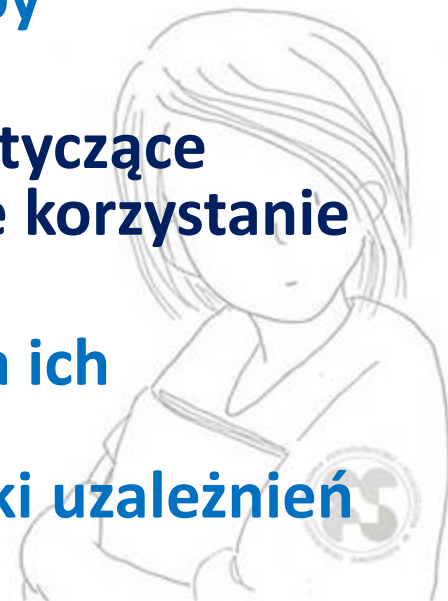
- **zajęcia integracyjne**
- **zajęcia antystresowe**
- **zajęcia/warsztaty profilaktyczne:**
 - **uzależnień**
 - **HIV i AIDS**
 - **zagrożeń przemocą**
 - **zagrożeń cyberprzemocą**



rodzice / opiekunowie prawni

PROFILAKTYKA I PSYCHOEDUKACJA

- **zajęcia warsztatowe dla rodziców z zakresu profilaktyki uzależnień**
- **prelekcja dla rodziców dzieci przedszkolnych nt. „Wpływ Internetu, gier komputerowych na rozwój dzieci. Niebezpieczeństwa płynące z korzystania z technologii multimedialnych oraz sposoby przeciwdziałania im”**
- **zajęcia psychoedukacyjne dla rodziców dotyczące zagrożenia cyberprzemocą pt. „Bezpieczne korzystanie z Internetu”**
- **prelekcje dla rodziców w celu podnoszenia ich umiejętności radzenia sobie z problemami wychowawczymi oraz z zakresu profilaktyki uzależnień**



nauczyciele / wychowawcy

WARSZTATY I ZAJĘCIA PSYCHOEDUKACYJNE

- **warsztaty dla nauczycieli nt. udzielenia wsparcia psychicznego uczniowi w różnego rodzaju sytuacjach trudnych**



Formy udzielanej pomocy



w placówkach
oświatowo wychowawczych
i opiekuńczo-wychowawczych



uczeń

PROFILAKTYKA I PSYCHOEDUKACJA

- **zajęcia integracyjne**
- **zajęcia antystresowe**
- **zajęcia/warsztaty profilaktyczne:**
 - **uzależnień**
 - **HIV i AIDS**
 - **zagrożeń przemocą**
 - **zagrożeń cyberprzemocą**



rodzice / opiekunowie prawni

KONSULTACJE

- **psychologiczne**
- **pedagogiczne**
- **logopedyczne**

doradztwo w rozwiązywaniu problemów:

- **edukacyjnych**
- **społeczno-emocjonalnych**
- **w komunikacji językowej**



Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna w Piotrkowie Trybunalskim

współpracuje z:

- **przedszkolami**
- **szkołami i placówkami oświatowo-wychowawczymi**
- **lekarzami**
- **poradniami**
- **placówkami doskonalenia nauczycieli**
- **biblioteką pedagogiczną**
- **i innymi instytucjami działającymi na rzecz dzieci i młodzieży**



Dziękuję za uwagę



Szkoła dla rodziców i wychowawców

mgr Barbara Mokrowiecka

psycholog



Geneza „Szkóły dla rodziców i wychowawców”



Organizowanie przez Centrum Metodyczne Pomocy Psychologiczno- Pedagogicznej (CMPP-P) w Warszawie szkoleń dla psychologów i pedagogów



Wdrożenie przez CMPP-P programów J. Sokołowskiej

**„Szkola dla rodziców i wychowawców część I”
opracowana w oparciu o koncepcję „Wychowanie
bez porażek” Thomasa Gordona i książki Adele
Faber, Elaine Mazlish z cyklu „Jak mówić, żeby
dzieci nas słuchały, jak słuchać, żeby dzieci do nas
mówiły”**

oraz

**„Szkola dla rodziców część 2” opracowana
w oparciu o koncepcję „Wychowania bez porażek”
i książki Adele Faber, Elaine Mazlish z cyklu
„Rodzeństwo bez rywalizacji”.**



Rozszerzenie oferty CMPP-P o nowe formy warsztatowe autorstwa realizatorów poszczególnych programów np.:

- „Wyjątkowe rodzicielstwo – zajęcia dla rodziców dzieci niepełnosprawnych”
- „Zajęcia dla rodziców adopcyjnych”
- i inne



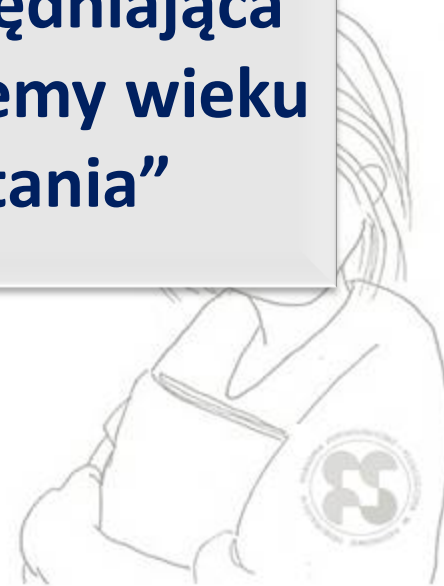
Przejęcie oferty szkoleniowej „Szkoty” przez Ośrodek Rozwoju Edukacji (ORE) Wydział Wychowania i Profilaktyki

szkolenia

Część 1. „Budowanie relacji dorosły dziecko”

Część 2. Wspieranie procesu, budowanie wzajemnych relacji (opartych na miłości i szacunku) więzi między dziećmi”

Część 3. dla rodziców i nastolatków uwzględniająca problemy wieku dorastania”



Realizowane do tej pory w poradni zajęcia warsztatowe w ramach „Szkoly dla rodziców i wychowawców:

„Jak mówić, żeby dzieci nas słuchały, jak słuchać, żeby dzieci do nas mówiły” wg programu J. Sakowskiej

„Rodzeństwo bez rywalizacji” wg programu J. Sakowskiej

„Sztuka akceptacji, czyli jak pokochać swego nastolatka” wg programu własnego

„Drabina gniewu, czyli jak nauczyć swoje dziecko wyrażać złość” wg programu własnego

„Wyjątkowe rodzicielstwo” wg programu realizatorów „Zeszyty metodyczne CMPPP”

Aktualna oferta poradni „Szkoty dla rodziców i wychowawców”

I
grupa

**„Jak mówić,
żeby dzieci nas
słuchały, jak
słuchać, żeby
dzieci do nas
mówiły”**

II
grupa

**„Rodzeństwo
bez
rywalizacji”**

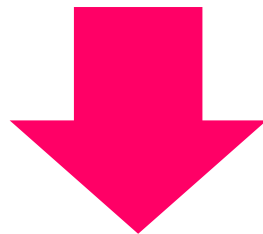


Krótką charakterystyka programu i wpływu poszczególnych modułów na kompetencje wychowawcze wychowujących

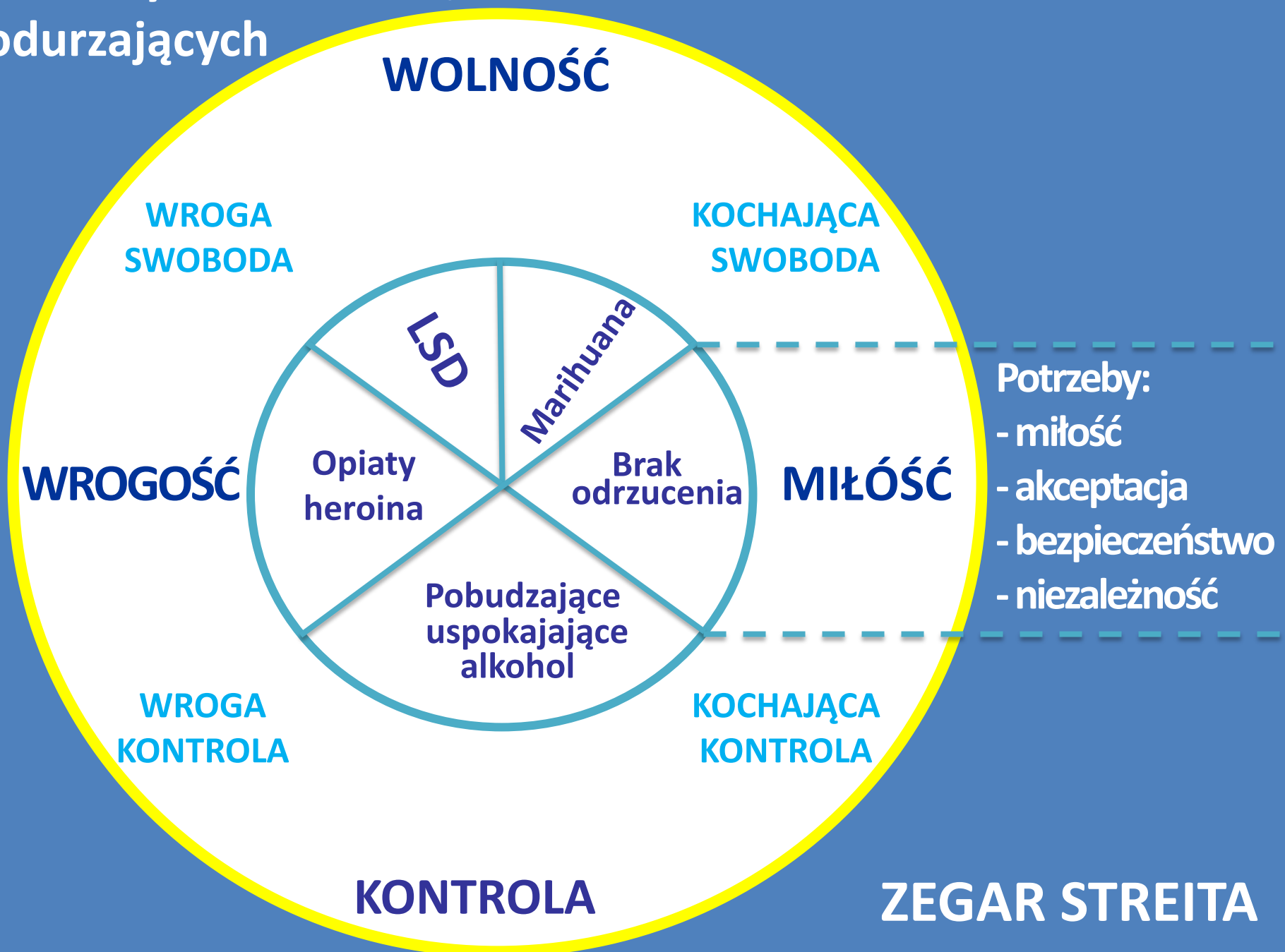
Cele i korzyści płynące z uczestnictwa wychowawców i rodziców w zajęciach „Szkoła dla rodziców i wychowawców” na podstawie programu J. Sakowskiej część pierwsza „Jak mówić, żeby dzieci nas słuchały, jak słuchać, żeby dzieci do nas mówiły”.



Warunki dobrego rodzicielstwa zegar Streita



Postawy rodzicielskie, a uzależnienie od środków odurzających



- akceptacja i szacunek
- granice
- uczucia
- zachęcanie do współpracy
- karanie
- negocjowanie
- samodzielność
- wpisywanie w role
- nagradzanie

Warunki dobrego
rodzicielstwa c.d.



Dziękuję za uwagę



**Nowe formy wspomagania przedszkoli,
szkół i placówek w zakresie realizacji
zadań dydaktycznych, wychowawczych
i opiekuńczych od 2016 roku**

mgr Marta Woźniak-Ressel

pedagog



W nowym systemie.....

- **odchodzi się od postrzegania doskonalenia nauczycieli jako interwencji**
- **w zamian zwraca się uwagę przede wszystkim na systemowość w procesie rozwoju placówki**
- **ważnym elementem jest zespołowe uczenie się nauczycieli**



Zmodernizowany system wspomagania rozwoju szkół zakładu

- **zdefiniowanie na nowo niektórych zadań instytucji** zajmujących się doskonaleniem i wspieraniem nauczycieli
- **przygotowanie placówek** prowadzących doskonalenie nauczycieli do **systematycznej pomocy szkołom**
- **dostosowanie oferty** placówek prowadzących doskonalenie



Założenia nowego systemu wspomagania

- szkoła jest organizacją uczącą się
- instytucje systemu wspomagania są partnerami szkoły
- szkoła jest odpowiedzialna za własny rozwój



Nowe formy realizacji zadań przez poradnie psychologiczno – pedagogiczne

- organizowanie i prowadzenie w szkołach i placówkach wspomagania we wskazanych przez szkołę lub placówkę zakresach
- organizowanie i prowadzenie sieci współpracy i samokształcenia dla nauczycieli oraz dyrektorów szkół i placówek



Etapy procesu wspomaganiania

- **Diagnoza aktualnej sytuacji szkoły**
- **Planowanie działań**
- **Realizacja procesu wspomaganiania**
- **Ocena efektów**



Rekomendacje dotyczące zmian w systemie doskonalenia nauczycieli

- **Wspomaganie adresowane jest do szkoły**
- **Wspomaganie pomaga szkole w rozwiązywaniu problemów**
- **Wspomaganie wynika z analizy indywidualnej sytuacji szkoły**
- **Wspomaganie jest procesem**
- **W procesie wspomagania:**
 - uwzględnia się efekty kształcenia
 - działania dostosowane są do kierunków polityki oświatowej państwa

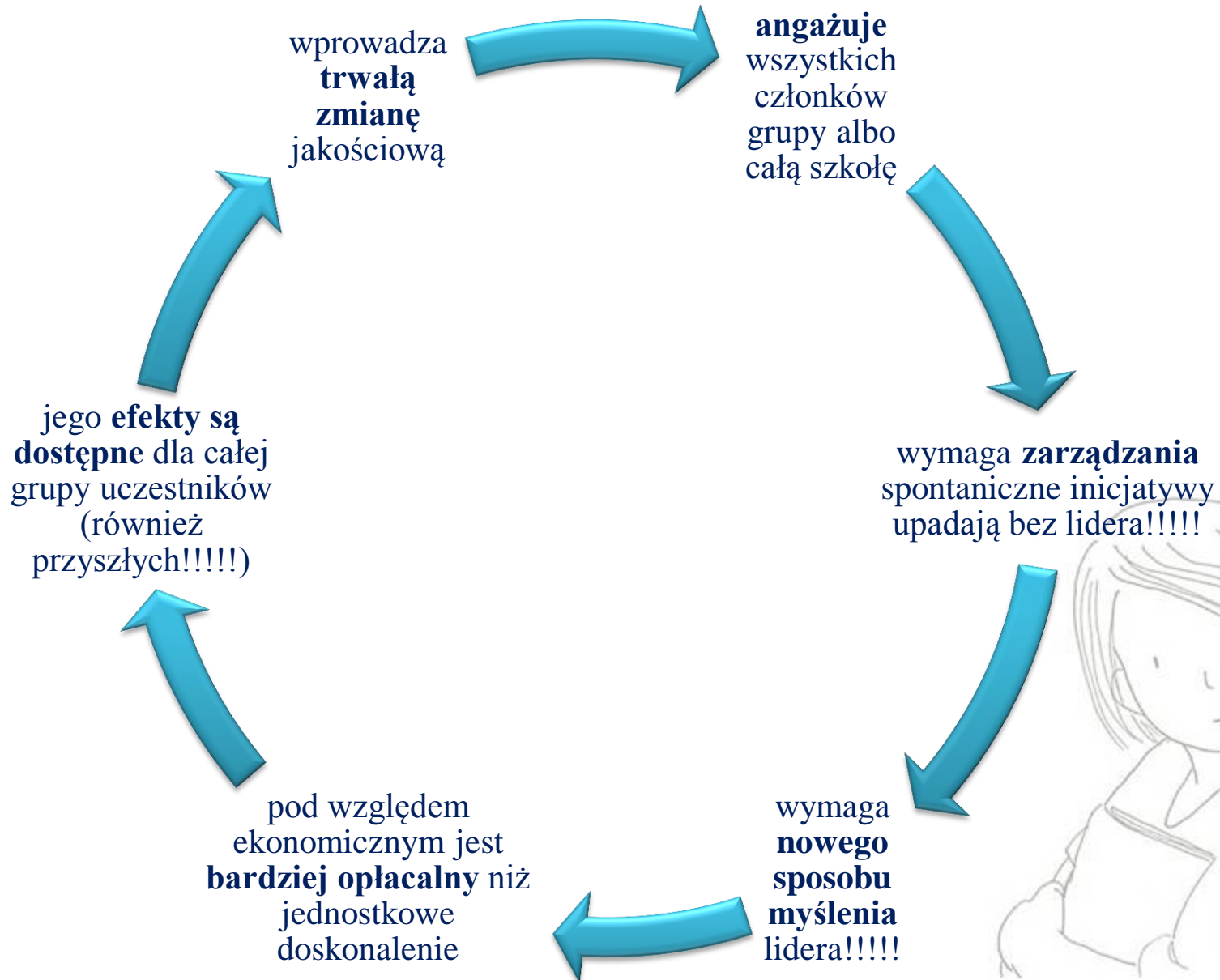


Warunki, które powinien spełniać nowy system doskonalenia nauczycieli

- **Być blisko szkoły / placówki.**
- **Pracować na potrzeby szkoły / placówki.**
- **Wykorzystywać potencjał różnych instytucji.**



Kompleksowy rozwój szkoły



Idea sieciowania

S i e c i o w a n i e to działanie umożliwiające nawiązywanie kontaktów, wymianę poglądów, dostęp do informacji, współpracę i współdziałanie ułatwiające dochodzenie do oczekiwanych rezultatów poprzez:

- **długofalowość**
- **systematyczność**
- **zaufanie**
- **wzajemność**
- **procesowość**



Sieć

- Sieć jest formą doskonalenia nastawioną na rozwiązanie problemu, bazującą na korzyściach płynących z wzajemnego uczenia się oraz wykorzystującą różnorodne metody i formy uczenia się
- Efektem pracy sieci ma być realna zmiana – rozwiązanie problemu



Cele sieci współpracy i samokształcenia

Dzielenie się wiedzą
i umiejętnościami

Nawiązywanie kontaktów
i podjęcie współpracy

Nabywanie nowych
umiejętności i wiedzy

Zespołowe poszukiwanie
rozwiązań

Wspólne wykonywanie
zadań

Poszerzanie kompetencji
uczestników



King Whitney, Jr.

„Dla bojaźliwych **zmiana jest zagrożeniem**,
ponieważ oznacza, że sprawy mogą się pogorszyć.

Pełnym nadziei **zmiana dodaje odwagi**,
ponieważ sprawy mogą się polepszyć.

Dla pewnych siebie **zmiana jest inspirująca**,
ponieważ istnieje wyzwanie, dzięki któremu można **uczynić
rzeczy lepszymi.**”



Bycie samotnym jest smutne
Życie wśród ludzi bywa trudne
Bycie samotnym wśród ludzi jest nieznośne



Dziękujemy za uwagę

